Rahoitusmarkkinaosasto
Lainsäädäntöneuvos Maarit Pihkala

# VM, Asiantuntijalausunto; Lakivaliokunta 04.09.2025 / U 33/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista sekä terrorismin rahoittamista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen liitettävän lisäpöytäkirjan neuvottelemisesta

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt valtiovarainministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista sekä terrorismin rahoittamista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen (Varsovan yleissopimus) liitettävän lisäpöytäkirjan neuvottelemisesta (U 33/2025 vp).

Oikeusministeriön laatimassa muistiossa (EU/592/2024) taustoitetaan Varsovan yleissopimuksen syntyprosessia ja sopimuksen lisäpöytäkirjan tarvetta sekä kerrotaan lisäpöytäkirjan pääasiallinen sisältö ja oikeusperusta. Lisäksi muistiossa on kuvattu lisäpöytäkirjan vaikutuksia ja suhdetta Suomen lainsäädäntöön sekä sen käsittelyä Euroopan unionin toimielimissä ja kansallisesti. Muistio kiteyttää myös valtioneuvoston kannan lisäpöytäkirjan loppuvaiheen neuvotteluissa huomioitavista merkityksellisistä seikoista.

Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Valtiovarainministeriö on seurannut Varsovan yleissopimuksen lisäpöytäkirjasta käytyjä neuvotteluja oikeusministeriön avustuksella. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä lisäpöytäkirjaan sisällytettävien toimien tavoitetta tehostaa kansainvälistä yhteistyötä rikoshyödyn ja muun rikollisen omaisuuden poisottamiseksi. Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunta edellyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen lisäksi myös juuri rikollisella toiminnalla saatujen varojen takaisinhankintaa. Nämä tavoitteet ovat yhdenmukaisia myös OECD:n alaisen toimintaryhmän, Financial Action Task Forcen tavoitteiden kanssa.

Valtiovarainministeriö on tyytyväinen siihen, että lisäpöytäkirjan tämänhetkinen sisältö on pääosin yhdenmukainen EU-lainsäädännön kanssa. Tulevan sekasopimuksen sisältämät kansallisen sääntelyn muuttamista edellyttävät määräykset ovat valtiovarainministeriön ymmärryksen mukaan sellaisia, jotka edistävät hallitusohjelman kirjauksia rikoshyödyn poisottamisesta ja ovat omalta

osaltaan edistämässä rikollisin keinoin hankittujen varojen takaisinsaannin ja menetetyksi tuomitsemisen tehostamista ja kansainvälisen yhteistyön lisäämistä tässä toiminnassa.

Valtiovarainministeriö haluaa nostaa vielä esille muistiossa esitetyn valtioneuvoston kannan, jonka mukaan komission on tärkeä pitäytyä neuvottelujen loppuvaiheessa sille asetetuissa neuvottelutavoitteissa ja varmistaa, että lisäpöytäkirja tulee olemaan yhteensopiva asiaankuuluvan unionin lainsäädännön kanssa.